FOTOGRAAFIA ÕPPEKAVA

SISSEJUHATUS

Fotograafia õppekavaga taotletakse, et õppija teab ja tunneb põhilisi fototermineid ning mõistab nende omavahelisi seoseid, tunneb kaamera ehitust, põhifunktsioone, automaatseid ja käsiseadeid, põhilisi fotografeerimise võtteid ning oskab hooldada fototehnikat (fotokaamerat, objektiive ja vahendeid), seadistada kaamerat motiivi järgi ja pildistada levinuimates situatsioonides. Õppetöö toimub läbi praktiliste ülesannete ja analüüsi. Loova isiksuse kujundamisel on tähtis ülesanne tunnivälisel tegevusel - näituste ja galeriide külastamise kaudu, koostöö teiste huviringidega, omaloominguliste näituste koostamine ja eksponeerimine. Lisaks korraldatakse külastusi fotostuudiotesse, tehakse koostööd oma ala spetsialistide ja kohalike fotograafidega, et saada kogemusi ja leida enese jaoks sobiv fotostiil.

Õppekava läbinud õpilane omandab algteadmised fotograafiast läbi praktika ja analüüsi, saab õppeaasta lõppedes tunnistuse huviringis osalemise ja teemavaldkondade läbimise kohta.

ÜLDOSA

Õppekava kuulub tehnika valdkonda ja on avatud tüüpi, mida arendatakse erinevate osapoolte huvide ja vajaduste analüüsist ning tulevikuvajadustest lähtuvalt.

Sihtrühm	II-III kooliaste
Õppeaja kestvus	3 õppeaastat
Maht tundides	630 ak, õppeaastas 210 ak 140 ak tunniplaani alusel ja 70 ak tunniplaani välised tegevused.
Õppekeel	eesti
Vastuvõtu tingimused	– eesti ja vene rahvusest õpilased; – noored alates IV klassist; – õpimotivatsioon, huvi fotograafia vastu; – huviringi astumise avaldus.
Õppekavale sisenemiseks vajalikud eeldused/pädevused	Keele- ja kirjandusepädevus - väärtustab keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit - kuulab, loeb ja kirjutab mõtestatult eri liiki tekste ning esitab teavet eri viisidel; suudab kujundada ja väljendada isiklikku arvamust teistest inimestest lähtuvalt. Digipädevus - suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes. Leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust. Olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti. Järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Õppevormid ja meetodid	– tundide läbiviimine: arutelud, teoreetilised vestlused, näitlike materjalide analüüs, õppekäigud jne. – osalemine konkurssidel ning näitustel; – iseseisev pildistamine ning fotode töötlemine iseseisvalt ja õpetaja juhendamisel.

1. Õppekava üldeesmärgid ja püstitatud ülesanded

1.1 Pakkuda noortele võimalusi loominguliseks vaba aja sisustamiseks ja mitmekesistada noorte enesearengu ning koolituse võimalusi üldfotograafia vallas oma kodukohas.
1.2 Edendada fotograafia huviliste noorte loometööd ja soodustada vaimset arengut.
1.3 Tõsta oluliselt noorte sotsiaalset kohanemisvõimet ning tegevuse efektiivsust läbi üldfotograafia õppe.
1.4 Arendada õpilastes sotsiaalseid, loomingulisi ja iseseisva õppimise pädevusi ning üldist silmaringi.

Püstitatud ülesanded:

1.5 Loovuse arendamine ja silmaringi avardamine – erinevate näituste külastamine, näituste loomine jne.
1.6 Omanäolisuse arendamine – praktilised iseseisvad ülesanded ja nende analüüs.
1.7 Ettevõtlikkuse arendamine läbi meeskonna- ja/või individuaalsete projektide/näituste.
1.8 Erinevate tehnoloogiliste vahendite ja tarkvarade loovkasutamine.
1.9 Portfoolio loomine – õpilase pildistatud fotod ja nende analüüs/kirjeldus.

2. Õpieesmärk ja oodatavad õpitulemused

Õpilane saab algteadmised üldfotograafiast ja leiab enda jaoks sobiva stiili oma loomingu väljendamiseks fotograafia abil. Samuti teab ta fotograafi kohustusi ning tunneb fotograafiaga seotud seadusandlust.

Oodatavad õpilase õpitulemused:

2.1 Teab ja tunneb põhilisi fototermineid ning mõistab nende omavahelisi seoseid.
2.2 Tunneb digikaamera ehitust, selle põhifunktsioone, automaatseid ja käsiseadeid.
2.3 Tunneb fotoaparaadi seadistamise võimalusi ja oskab neid kasutada.
2.4 Tunneb ja oskab kasutada põhilisi fotografeerimise võtteid.
2.5 Teab ja oskab hooldada fototehnikat (fotokaamerat, objektiive ja vahendeid).
2.6 Oskab seadistada kaamerat motiivi järgi ja pildistada levinuimates situatsioonides.
2.7 Teab ja tunneb lihtsamaid fototöötlusprogramme, fototöötluse põhivõtteid ning saab iseseisvalt hakkama põhiliste töötlusvõtetega ning saavutab soovitud lõpptulemuse vastavalt väljundile (trükk, internet, paberfoto jne).
2.8 Teab pildistamise reegleid ning oskab kasutada digitaalse fotoaparaadi ava, säriaega ja tundlikkust ning oskab teha õigesti säritatud pilte.
2.9 Oskab kasutada stuudios olevat kaasaegset tehnikat.
2.10 Saab kogemuse fotonäituse loomisest ja korraldamisest.
2.11 Valmib portfoolio koos tehtud projektide analüüsiga.

3. Õppekorraldus ja tundide jaotus

Õppetöö toimub haridusstandardit tagavate koolide õppetegevusest vabal ajal ning laste ja noorte vabatahtlikkuse alusel. Õppetööd ei toimu Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kehtestatud koolivaheaegadel ega riiklikel pühadel. Õppekava maht on 630 ak tundi, mis jaotatakse kolme õppeaasta vahel võrdsetes osades:

3.1 I õppeaasta – sissejuhatus tutvustatakse õpilastele fotograafia valdkonda, külastatakse erinevaid näitusi ja stuudioid. Põhirõhk on fotograafia algteadmiste omandamisel.

3.2 II õppeaasta – põhirõhk on iseseisval ja grupitöödel, mille käigus analüüsitakse õpitakse erinevaid fotoprogramme, fototehnilisi teadmisi ja arendatakse visuaalnägemist.

3.3 III õppeaasta – on mõeldud süvahuvilistele, kus õpilase areng on süsteemne, toetab õpilase õpieesmärke ning süvahuvi antud valdkonna vastu. Õppetöö on suunatud õpilase individuaale fotografeerimise arengule ja portfoolio loomisele edasiõppe eesmärgil.

Ühel õppeaastal toimub 210 ak tunni ulatuses õppetööd ja see jaguneb auditoorseks, praktiliseks ja iseseisvaks tööks, millede mahud valib õpetaja ning valik sõltub õpilaste teadmistest ja oskustest.

Õppegrupi suurus on 8-12 õpilast.

Õppe planeerimisel lähtutakse põhimõttest, et auditoorse ja praktilise õppe/iseseisvatöö osakaal moodustab 2/3 kogu õppeajast ja õpetaja eesmärk on jõuda iga õpilaseni, et aidata leida omanäolisus ja stiil.

PERNOVA HARIDUSKESKUS

4. Õppekava seos riikliku õppekavaga ja lõiming õppeainetega

Seos riikliku õppekavaga põhikooliastmes: ühendab tähelepanu loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele. Arendab õpilase tundemaailma, intuitiivset ja loovat mõtlemist. Avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

4.1 Kunsti õppeaine lõiming - kasutatakse kunstiainetega kattuvaid mõisteid (nt kompositsioon, struktuur, mõõdud, nurgad, geomeetrilised kujundid, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jms).

4.2 Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled õppeainete lõiming - Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning info kanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.

4.3 Loodusainete lõiming - teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.

4.4 Tehnoloogia- ja kunstivaldkonna õppeainete lõiming - arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia.

5. Hindamine ja tagasisestamine

Õppekava on ülesehitatud põhimõttel, kus lisaks teooriale ja näitlikustamisele on iga omandatud õpioskuse väljundiks (loovtöö), mis tuleb sooritada kas ühistöö või individuaaltööna. Õppides nii kõige paremal viisil õpitut rakendama, oma vigasid hindama, tööd parendama ning meeskonnas töötama. Õpetaja suunab küsimuste ja juhendamise varal õpilast võimalikult iseseisvale teadmiste hankimisele, see tähendab ise tegemisele.

Kolmandal õppeaastal on õpetajal õppetegevuse kavandamisel võimalus koostöös õpilastega teha valikuid õppesisu teemade käsitlemises ja võimaluse korral arvestada õpilaste ettepanekutega õppetöö kavandamisel selleks, et taotletavad õpitulemused oleksid saavutatud ning õpieesmärk täidetud.

Kolme aasta jooksul sooritatakse mitmeid õpieksperimente, mille käigus noori nõustavad ja juhendavad oma valdkonna praktikud. Läbi vahetu õpetajalt-õpilasele õppimise kinnistatakse saadud õpioskused ja teadmised.

Iga õppeaasta lõpus saab õpilane tunnistuse, kus õpetaja analüüsib õpilase teadmisi, oskusi, annab tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustab ja suunab õpilast edasisel õppimisel.

Läbitud õppekava väljundiks jääb õpilasele oma töödest kokku pandud portfoolio, mis näitab õpilase arengut ajas ning valitud huvialas.

6. Tehniline baas ja õppevahendid

Huvikool korraldab valdava osa õpet klassiruumis, kus on selleks loodud õpikeskkond, on internetiühendus ning fotograafiaga tegelemiseks õppevahendite kasutamise võimalus. Huvikool võimaldab õppe sidumist igapäevaeluga, see tähendab, et õpet ja õppekäike väljaspool klassiruumi. Tabelis on väljatoodud vajalikud vahendid läbi kolme õppeaasta.

	I õppeaasta	**II õppeaasta**	**III õppeaasta**
Töövorm	Kasutatakse algset tehniliste vahendite parki. Annab esmateadmised üldfotograafiast ning õpetab vahendeid sihipäraselt kasutama.	Kasutatakse algset tehniliste vahendite parki, mida on võimalik täienda erinevate projektide kirjutamise toel (Varaait, KOV haridusprojektid. Annab esmateadmised üldfotograafiast ning õpetab vahendeid sihipäraselt kasutama.	Tehniliste vahendite park on loodud ja täiendatakse vastavalt vajadusest lähtuvalt, toetades süvahuviliste õpilaste süsteemset arengut antud eriala vastu.
Klassiruum	8-10 töökohta.	8-10 töökohta.	8-10 töökohta,

	Võimalusega kasutada arvutiklassi.	Võimalusega kasutada arvutiklassi, stuudioruumi.	Võimalusega kasutada. Vajab lisaks stuudioruumi.
Stuudio	-	stuudioruum	stuudioruum
Õppevahendid	Raamatud, fotoajakirjad, fotosaidid.	Raamatud, fotoajakirjad, fotosaidid.	Raamatud, fotoajakirjad, fotosaidid.
Õppetehnika	Arvuti, printer, kaamera objektiiv, valgustus tarvikud.	Arvuti, printer, kaamera objektiiv, valgustus tarvikud.	Arvuti, printer, kaamera objektiiv, valgustus tarvikud.
Kuluvahendid	Kirjutusvahendid, markerid, harilikud- ja viltpliiatsid, A4 ja A3 paber, papp, teip, joonlauad käärid, fotode äärelõikaja, pildiraamid.	Kirjutusvahendid, markerid, värvipliiatsid, viltpliiatsid, A4 ja A3 paber, joonlauad, harilikud pliiatsid, teip, käärid, mälukaardid, akud, pirnid (valgus), tarkvararent.	Kirjutusvahendid, markerid, viltpliiatsid, A4 ja A3 paber, joonlauad, harilikud pliiatsid, teip, käärid, mälukaardid, akud, pirnid (valgus), tarkvararent, fotode äärelõikaja, pildiraamid.
Fototöötlus programmid	Fotoshop CC Windows	Fotoshop CC Windows	Fotoshop CC Windows

7. Õppekava lühikirjeldus ja teemad

Fotograafia õppekava on väljatöötatud Pernova Hariduskeskuse poolt. Õppekava on praktilise suunitlusega, teooriat läbitakse vastavalt õpilaste teadmistele ja vajadusele, et täita praktilisi ülesandeid. Õpilane saab ennast rakendada fotograafia alal ja erinevate näituste/projektide loomisel, mille käigus arendatakse omanäolisust, ettevõtlikust, meeskonnatööd ja analüüsioskust.

Praktilise osa läbimisel kasutatakse kaasaegseid tehnovahendeid (digikaamerat, arvutit, valgustusseadmeid jms). Praktilise töö käigus omandatakse oskusi näha fotografeerimise lõpptulemust kasutades erinevaid vajaminevaid seadmeid ja fotoprogramme.

Õppekava koosneb 8 õpisisu teemast, mis on jaotatud kolmele õppeaastale . Õppetegevuse käigus rakendatakse nüüdisaegset info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevat õpikeskkonda, õppematerjale ja -vahendeid. Õppekava põhirõhk on õpilaste praktilistel töödel, nende töötlemisel, näituste/ projektide loomisel, individuaalsel- ja rühmatööl.

Õpisisu teemad

Teemad	Üldfotograafia I-III õa
1. Fotograafia ajalugu	Eesti fotograafia arenemise algaastad ja tänapäev. Tuntumad Eesti fotograafid.
	Oodatavad õpitulemused: – teab mis on valgusega joonistamine; – saab ülevaate fotograafia teerajajatest.
2. Fototehnika	Fotograafia põhimõisted. Tehnika tutvustamine. Fotoaparaadi ehitus.

funktsioonid	Korpus, katik, diafragma, objektiiv, pildiotsija, prisma, toiteallikad. Lisaseadmed. Objektiivid. Fotoaparaadi hooldus ja puhastamine, vahendid.
	Oodatavad õpitulemused: – teab ja tunneb põhilisi fotograafia termineid; – omab algteadmisi fototehnika kasutamisest ja hooldusest; – oskab kasutada põhilisi funktsioone (ava, säri, ISO).
3. Fotografeerimise alused	Erialasõnavara. Digipildistamine. Erinevad võtterežiimid. Seadused ja eetika fotomaailmas.
	Oodatavad õpitulemused: – oskab teostada ülesvõtteid; – oskab valida õigeid võtterežiime; – teab ja tunneb peamisi fotograafia eetika aluseid.
4. Kompositsiooni alused	Teema, valgus, värv. Kolmandiku reegel. Raamimine, pilgu püüdmine. Kõrge ja madal võttepunkt. Tsentraalne kompsitsioon.
	– valib sobiliku võtteplaani ja reeglipärase kompositsiooni vastavalt lõppväljundile; – analüüsib tehtud fotosid.
5. Inimese pildistamine	Valgustamine stuudios, interjööris ja õues. Inimeste pildistamiseks enam sobivad objektiivid ning vajalikud lisatarvikud.
	Oodatavad õpitulemused: – oskab teostada üksiku ja grupi inimeste jäädvustamist; – oskab valida sobivat poosi ja head valgust ülesvõtte tegemisel.
6. Erinevate objektide pildistamine	Valgustamine stuudios, interjööris ja õues. Erinevate objektide pildistamiseks enam sobivad objektiivid ning vajalikud lisatarvikud.
	Oodatavad õpitulemused: – oskab teostada liikuvate ja liikumatut objektide pildistamist erinevates keskkondades ja valida õigeid valguseid kui ka kadreerinuid.
7. Fototöötluse alused	Fototöötlus programmid. Töötlemise järjekord – pildifailimine, formaatimine, kadreerimine. Tonaalsuse muutmine. Kontrastsuse suurendamine - vähendamine. Värvuste muutmine. Filtrite ja maskide kasutamine. Fotode talletamine, säilitamine.
	Oodatavad õpitulemused: – oskab teostada ülesvõtete parendamist erinevate fotoprogrammidega; – oskab valida töötlemisse järjekorda ja õigeid töövõtteid; – oskab seada töö lõpptulemuse saavutamiseks eesmärki.
8. Esitlus ja analüüs	Raamid, paspartuu, kinnitusvahendid, valgustus, teemavalik, näituste teema valik, pealkirjastamine, analüüs.
	Oodatavad õpitulemused: – oskab teostada prinditud fotode vormistamist näituse tarbeks; – analüüsib oma tehtud fotosid; – koostab tehtud fotodest portfoolio, valib temaatilised pildid näitustele.
Praktiline väljund	Ringitöö kajastus Pernova Tehnikamajas õpilastööde näituse näol kaks korda õppeaastas. III õppeaastal korraldatakse majaväline fotonäitus

	õpilaste omandatud teadmistest läbi 3 aasta (näiteks Pärnu Endla teatri kohviku galerii).

Läbitud õppekava väljundiks jääb õpilasele oma töödest kokku pandud portfoolio, mis näitab õpilase arengut ajas ning valitud huvialas.

8. Juhendaja profiili kirjeldus (oskused, taust)

Huviringi juhendajaks sobib inimene, kellel on valmisolek õpilastega tegelda ja oskus äratada huvi fotograafia vastu. Kasuks tuleb noorsootöö-, pedagoogika- või meeskonnatööalane täiendkoolitus, et märgata õpilaste eripärasid ja arendada nende sotsiaalseid ja tehnikaalaseid pädevusi.

I õppeaasta – tehniliste algteadmiste ja digipädevusega õpetaja (nt fotograafia algteadmistega arvutiõpetaja põhikoolis).

II õppeaasta õpetaja – tehnilist lisakoolitust saanud digipädev õpetaja.

III õppeaasta – omaala spetsialist (fotograafia eriala lõpetanud või praktilise kogemusega fotograaf/õpetaja).

9. Materjalid ja kirjandus:

1. Digifoto kursus 2017. Tõlkija P.Frey. Varrak.
2. Pihelgas, A. 2014. Praktiline fotograafia. Varrak.
3. Pilditöötlus (TMK õpetajate õppematerjalid)
   http://materjalid.tmk.edu.ee/heikki_eljas/Foto1/
4. Pildi defektide eemaldamine (TMK õpetajate õppematerjalid)
   http://materjalid.tmk.edu.ee/heikki_eljas/Foto2/
5. Töövahendid: pilditöötluseks (koolielu.ee)
   https://koolielu.ee/tools/?tag=pildit%C3%B6%C3%B6tlus
6. Fotograafia algkursus
   http://www.eestifoto.ee/kool/algajad/materjalid/algkursus%20EF%203.pdf